ગુલશને મીરાં.

ઉર્ફે Reg. No. 105

જલવએ મીરાં દાતાર.

તાલીફ કરનેવાલે ઓર છપાનેવાલે

મુનશી અબદુલ મજીદ અબદુલ અજીજ

બુકસેલર.

તીન દરવાજા-અહેમદઆબાદ.

હસબે ફરમાયશ

હુસેન મીરજી બુકસેલર.

ફાકલંડ રોડ મુંબઈ પોસ્ટ નં. ૪

હસબે ફરમાયશ

અશરફખાં શરીફખાં બુકસેલર.

જમાલપુર નવપીર ટેકરા-અમદાવાદ.

Shri Jain Vidya Vijay Printing Press

Richey Road-AHMEDABAD.

Printed by Popatlal Amathabhai Shah

દુસરી બાર. જીલ્દ ૧૦૦૦.

સને ૧૩૪૦ હીજરી સને ૧૯૨૨ ઈ૦ સ૦

કીમત રૂ. ૦-૨-૦

ગઝલ કલયર.

ફુલા બન બૈઠે હુએ દાતાર પીયા આજકી રાત
જીસકે દીદારકા શૈયદા હુએ ખુદા આજકી રાત
ધુમસે ક્ષાતીહે દાતારકા સનદલ મખલુક
અરશસે નુર છીડકતા હે ખુદા આજકી રાત
શાનીયે અરશો બરીં રોઝેકી ઝીન્ત દેખો
કરતેહેં હુરો મલક જીસકી સના આજકીરાત
શાદહો કોજીએ તુમ અપના મતાલબ હાંસીલ
મીરાંકે ફેઝકા દરયા હે રવાં આજકી રાત
હાશમી દબદબા હે ઓર હેંઅ રસુલે હાશમ
હેં યહાં આએ હુવે આજકી રાત નુરેખુદા
રૂખે દાતારકા ચરચા હેઅ પરસ્તાંન કે બીંચ
દેખને આતેહેં વો ગુલકે દુતા આજકી રાત
બાખુશી નામ તેરા લેતેહેંઅ ગુલબુટી શજર
તીશનએ દીદ જમાંના હે તેરા આજકી રાત
બાહોત પીયાસા હું તેરે દીદકા મીરાં દાતા
શરબતે દીદ દીલા નુરે ખુદા આજકી રાત
અરઝ કરતા હુએ યે સર અપના ઝુકા કર કલયર
બેડા કર પાર મેરા બેહરે ખુદા આજકી રાત રાત

સનદલ.

ચલો અય મોમીનો દેખો મેરે દાતારકા સનદલ,
હેં લાઈ ધુમસે હુરેં મેરે સરદારકા સંદલ
મુબારક આજકી શબ હે કહું કયા તુમસે અય યારો,
ચીલાયા અર્શસે હકને મેરે દીલદારકા સંદલ.
બના હે આજ વોહ દુલાહ હે જો આશીકે અલ્લાહ,
હે ઉસ મહબુબે હક્કાની સખી સરદારકા સંદલ

તલબ કરલો જો ચાહો મુદ્દઆ હકસે તલબગારો,
કરેગા આરઝુ પુરી મેરે ગમખારકા સંદલ
ખુદાકા શુક્ર કર દાશ કે મઝમું હો–ગયા પુરા,
ચઢહેગા હશ્ર તક ઈસ જા શુલે ગુલઝારકા સંદલ

ગઝલ.

અય મેરે દાતાર પ્યારે લે ખબર,
જાને હયદરકે દુલારે લે ખબ,
અલ્લાહ અલ્લાહ આપકા દરબાર કયા,
જાઉ મેં સદકે તુમ્હારે લે ખબર.
હઝરતે હસનેનકે તુમ લાલ હો,
ગૌસુલ આઝમકે પ્યારે લે ખબર.
ભાઈ સૈયદ અબુમીયાં કે હુઝુર,
નથ્થુ શાહ નાયેબ તુમ્હારે લે ખબર.
ખાદીમે દરગાહ યેહ મીયાં મોહંમદ,
રોઝે શબ દરપે પુકારે લે ખબર.

ગઝલ.

મેરે મીરાંકો અબ મુઝપર ઈનાયત હોનેવાલી હે
ફ્લક અબ બાઝ આ વર ન હીમાયત હોનેવાલી હે
ન ઘબરાઓ ગરીબો બે–કસો લાચારો બીમારો
દરે મીરાંસે તુમ સબકો બશારત હોનેવાલી હે.
સદક દીલસે પડહા જીસ શખ્સને કલેમા મોહંમદકા
યકીનન ઉસકો મેહશરમેં શફાઅત હોનેવાલી હે
મુઝે કયુંકર સતાઈંગે ફરીશ્તે કબ્રમેં આકર
મેરે મીરાંકી વહાં પરભી હીફાઝત હોનેવાલી હે.
કટાયા કમ સીનીમેં સર ખુદાકી રાહ પર જાકર,

બતાઓ તો કોસીસે યે શુજાઅત હોનેવાલી હે
સુખનવર મેરી સુનકર ઇસ મહેફ-ખાનીકો યું બોલે
તરક્કી પર અસર તેરી ફસાહત હોનેવાલી હે

ગઝલ.

ગુલે ગુલઝારે હીંદુસ્તાં, મેરે મીરાં વલી સરવર
નશાંને પંજતન યઝદા, મેરે મીરાં વલી સરવર
તેરે રોઝેકી જીનત દેખકર ઝાહીદભી કહતે હેં,
યેહી હે ગુલશને રીઝવાં, મેરે મીરાં વલી સરવર
જીલાયા આનમેં મુરદા લબે-જાં બખ્શકે માનીંદ
યેહી હે ઇસાયે દોરાં, મેરે મીરાં વલી સરવર
તેરી વોહ અબરૂયે ખમદારકા એક વાર કર મુઝપર
યેહી હે હસરતો અરમાં, મેરે મીરાં વલી સરવર,
તમન્ના હે યે કલીયર કી કરો પુરી કરો પુરી
મીલે મુજકો દરે મીરાં, મેરે મીરાં વલી સરવર

ગઝલ.

જરા સુનીયો અરઝ મેરીભી હે દાતાર થોડીસી
દીખાદો અપને મુખડેકી ઝલક સરકાર થોડીસી
અજબ હો લુત્ફ હર-સુ મેં ફીરૂં મસ્તાના હાલતમેં
જો હાસીલ હો મુઝે હુબ્બે શહ અબરાર થોડીસી
નહીં મુશકીલ ઉનાવેકા મુઝે ફીર પહોંચના યારો
અગર હો-જાવે યે કિસમત મેરી બેદાર થોડીસી
મેં કેહતા હું જો જાતા હે ઉનાવેકી તરફ કોઇ
અરઝ મેરીભી કરદેના વહાં ઝવ્વાર થોડીસી
અસર કુરબતમેં તેરી બન-ગયા દીવાના સોદાઇ
દરે મીરાંસે યે હાલત કોઇ ઇઝહાર થોડીસી

ગઝલ.

કબસે દાતાર તેરે દર પર સદા દેતે હેં
સદકા હસનેનકા તુમ કેહદો કે આ દેતે હેં
વોહ સખી હેં મેરે દાતાર કે અલ્લાહ અલ્લાહ
જો કોઇ ચાહે વોહી ઉસકો દીલા દેતે હે
મુરતા હે જો કોઇ રાહ ખુદાકા બંદા
ઉસકો ખુદ શાહ મેરે જાકે બતા દેતે હે
યે કરીશમા હે એક અદનાસા મેરે મીરાંકા
કુમકે કેહતેહી વોહ મુરદોંકો જીલા દેતે હે
અબ તલક ઉનકી ખબર તુને ન—હી જાને જહાં
લાખોં બીમાર તેરે દર પર સદા દેતે હેં
તેરા વોહ રોઝા હે દાતાર કે અલ્લાહ અલ્લાહ
આકે કુફફારભી યહાં સરકો ઝુકા દેતે હેં
ઇસ અસર ખસ્તા જીગરકી ન ખબર લી દાતાર
ન કહા યેહભી કે જા તુઝકો રઝા દેતે હેં

ગઝલ.

મીરાં દાતાર પીલા બહુરે ખુદા આજકી રાત
જલવા અપના હમેં દીખલાદો જરા આજકી રાત
મુદ્દતોંસે લીયે ફર્યાદ તેરે દર પર હમ
બયઠે હે અય શહા અબ સુનલો જરા આજકી રાત
ગો ગુનાહગાર હે લેકીન હમેં ઉમ્મીદ હે ઝુરૂર
અબ ટાલોગે હમારી સબ બલા આજકી રાત
આપ ચાહે તો હો હલ આનમેં મુશકીલ સબકી,
ઇસલીયે માંગતે હે તુમસે દુઆ આજકી રાત
સદકા હસનેનકા અબ અપને સવાલીકે તુફેલ
કર અતા કલીયરકો અપની રઝા આજકી રાત

ગઝલ.

અજબ દરબારે આલી હે મેરે દાતાર મીરાંકા
મોલા કોસકો યે રૂત્બા હે મેરે દાતાર મીરાંકા
સભી સરકાર હે સાહેબ ન કુછ શક ઇસમેં તુમ જાનો
અતાયે ફયજે મવલા હે મેરે દાતાર મીરાંકા
ન કુછ ગમ હે ઇસીયાંકા ન ગમ હે નારે દોજખકા
વસીલા હે હમેં હાસીલ મેરે દાતાર મીરાંકા
તમન્ના હે દીલી હાસીલ તો ફીર આઉં ઝીયારતકો
ગુલામીમેં રહું યા રબ મેરે દાતાર મીરાંકા
ખુદાકે ફઝલસે આતે હેં યહાં પીરો જવાં સારે
હરએક મુશતાક આશીક હેં મેરે દાતાર મીરાંકા

ગઝલ.

ક્યા શાન દેખો અપની મીરાં દીખા રહે હેં
સબ હીંદુ ઓર મુસલમાં સરકો ઝુકા રહે હેં
મજમા તો દેખો દરપર લાખોં સવાલી આકર
હાલ અપની બે-કસીકા ઉનકો સુના રહે હેં
યહાં આકે દંગ સબ હેં કયા રાઝ હે નીહાની
કુમ કેહકે મેરે દાતાર મુરદે જીલા રહે હેં
યે અદના એક કરીશમાં મીરાં દીખા રહે હે
જીન ભુત ઓર બલા સબ જલજલકે જા રહે હેં
દે દે અસરકો દાતાર એક જામ બે-ખુદીકા
પી પીકે દરસે તેરે લાખોં હેં જા રહે હેં

ગઝલ.

આસતાના દોઠકર બે આશીયાં હોને લગે
અય વલી દાતાર દરપર આપકે રોને લગે

શાહે લિક્ષાહ લીજીયે અપને મોહીબ્બોંકી ખબર
નકદે દીલ ઇન હાથોંસે હયહાત હમ ખોને લગે
અજ બરાયે મુસ્તફા ફૈયાઝ-રસ સૈયદ અલી
દોસ્તભી દુશ્મન હુયે તુમખે બદી બોને લગે
આહ બદનામીકા ધબ્બા લગ ગયા મીટતા નહીં
મીલકે ગર અહુબાબ સારે હશ્ર તક ધોને લગે
કોઇ કેહતા હે જુનુની કોઈ કેહતા હે બે શરેઅ
અબ હુયે બદનામ દાતા હોશ તક ખોને લગે
આપકી ઇસ આતશે ઉલફતને ફુંકા તન બદન
દેખકર હાલત મેરી પીરે મુગાં રોને લગે
સીનયે સંદુકસે દીલકો નીકાલે હો મેરે
બે-દીલોંકી આહ-મેં કયસા અસર હોને લગે
મુરગે બિસમીલસા તડપતા રોઝો શબ યાવર ગુલામ
કીસ તરેહ આરામસે વોહ-બેદ્દીકા સોને લગે

ગઝલ.

એક આલમમેં યે શોહરત હો—ગઈ
ઇસકો મીરાંસે મોહબ્બત હો—ગઇ
જબસે મીરાંસે મોહબ્બત હો—ગઇ
બન-ગયા સવદાઈ વહશત હો—ગઈ
બે-કસો લાચાર દર પર દેખ—કર
દેખને વાલોંકો હયરત હો--ગઇ
જો પડા આકર દરે દાતાર પર
ઉસકી બાલા સબસે કિસમત હો—ગઈ
બનગયા પલમેં ગદાસે શાહ વોહ
જીસપે મીરાંકી ઇનાયત હો—ગઇ
સબ મુઝે દીવાના સવદાઈ કહે

તેરી કુરબતમેં યે નોબત હો—ગઈ
હું ગુનાહ-ગાર ઇસલીયે યારો મુઝે
દરપે મીરાંકે નદામત હો—ગઈ
અબ તલક મેરી ખબર કુચભી ન લી
મીરાં દર પર તેરે મુદ્દત હો—ગઈ
હે અસર સદકા યે સબ દાતારકા
તેરી જવરાં જો તબીયત હો—ગઈ

દાદરા.

મીરાં ખોલો ઘુંઘટીયા તુમ્હારી રે,
તુમ્હારે મુખડેપે જાઉં મેં વારી રે,
દેખી જો ખાબમેં મેરી તસવીરે માહતાબ,
શાને ખુદા મેં દેખકર બોલા હું બે-હિજાબ
બીગડી બનગઇ મુકદ્દર હમારી રે,
મીરાં ખોલો ઘુંઘટીયા તુમ્હારી રે.
સદકે મેં તેરી ઝુલ્ફ—કે હર તાર તાર પર,
કરતા હું દીનો ઇમાં મેરા આપકો નજર.
લે લો લે લો નજરીયા હમારી રે,
મીરાં ખોલો ઘુંઘટીયા તુમ્હારી રે.
રીઝવાંસે ના ગરજ હે ના ગીલમાનો હુરસે,
ચાહતા હું દો જહાંમેં હીમાયત મેં આપસે.
મોહે ભા—ગઇ ચદનીયા તેહારીરે,
મીરાં ખોલો ઘુંઘટીયા તુમ્હારીરે.
કલીયર દીલપે દાગ હેં ઇસીયાકે બે-હિસાબ,
ધુલવાને આપકે તઇ આયા હું બે-હિજાબ.
ધોદો ધોદો ગોદરીયા હમારી રે,
મીરાં ખોલો ઘુંઘટીયા તુમ્હારીરે.

તર્ઝ—મઝા દેતે હેં કયા યાર.

મોરી નૈયા કરદે પાક, પ્યારે સૈયદ અલી દાતાર
પ્યારે સૈયદ અલી દાતાર, પ્યારે સૈયદ અલી દાતાર
આયા હું તેરે દરબાર હાથ જોડકે મેં સરકાર
તેકે રોઝેપે બલહાર, પ્યારે સૈયદ અલી દાતાર
તેરી ભવે હેં કયા ખમદાર, તેરી ચીતવન હે તલવાર
ઉઠાવે નાઝ તેરા જબ્બાર, પ્યારે સૈયદ અલી દાતાર
મેં ડુબતા હું મુજધાર, પ્યારે સૈયદ અલી દાતાર
તુહી દે મુઝે આધાર, પ્યારે સૈયદ અલી દાતાર
આહા કયસી તેરી સરકાર, સેંકડો આતે હેં બીમાર
હરદમ કેહતે હેં યેહી પુકાર, પ્યારે સૈયદ અલી દાતાર
કીસ કો જીનને કીયા બેઝાર, કોઈ ભુતોંસે હે લાચાર
બલાયેં કેહતી યેહી પુકાર, પ્યારે સૈયદ અલી દાતાર
હુસનેનને તુમ દીલદાર, ઓર નબીકા તુમપર પ્યાર
કહે શેર ખુદાકા પુકાર, પ્યારે સૈયદ અલી દાતાર
એક ગરીબ હું લાચાર, મુજાવીર તેરા ખીદતમગાર
વલીમીયાં સુણે દરબાર, પ્યારે સૈયદ અલી દાતાર

તર્ઝ—મન માયાના કરનારા રે.

સૈયદ અલી દરશન દો વહાલા,
ઉભી રહી હું કરૂં છુ કાલાવાલા—સૈયદ અલી.

મેં તો—રે માંગી તમ પાસે રે કાયા,
લાગી છે તારા મુખડાની માયા,
અમર રહ્યા છો રાસ્તી માંના જાયા—સૈયદ અલી.

સૈયદ ફુલા લાગો છો પ્યારા,
ઘડી એક ન મેલું હું ન્યારા,
છોજીરે મારા પ્રાણ થકી પ્યારા—સૈયદ અલી.

સૈયદ-મીયાં અબુ-બુમીયાંનાં છો વીરા,
હુમઝારે શહીદ મામા છે તમારા,
વજીર નથ્થુ શહીદ બહુ સારા—સૈયદ અલી.

વહાલારે તારા સેહુરાની છબ ન્યારી,
કાંકણુ ઉપર હું જાઉં વારી વારી,
વહાલારે તારી લટ છે ઘુંઘર-વારી—સૈયદ અલી.

દામારે બાઈ માતાએ ધવડાવ્યા,
રત્ન જડીત પાલણે પોઢાડયા,
હુરાંરે પરીયાંએ હાલરડાં ગાયા—સૈયદ અલી.

વાહલારે તારી દરગાહ બહુ સાજે,
સવારે સાંજે ચોઘડીઆં વાગે,
તેતો રે સુણી ભુત બલા ભાગે—સૈયદ અલી.

શોભે છે સોનાં ચાંદીનાં કઠેરા,
ઝુમ્મર અને હાંડીનાં ઝમકારા,
ભટકે છે ચંદા સુરજ ને તારા—સૈયદ અલી.

મોલુદો ને કુરઆનનાં રસીયા,
સુણી સુણી મગન થઇ હસીયા,
નંદ કુંવરના રહદયમાં વસીયા—સૈયદ અલી.

તર્ઝ—સાંભળને મારી.

તમે સાચા સૈયદ સુખકારી મીરાં જાઉં હું તમપર વારી.
ભલે ગામ ઉનાવે વસીયા, દુઃખી જનોનાં મુખડા હસીયા
છો દુખ ભંજન સુખકારી, મીરાં જાઉં હું તમપર વારી
તારી દરગાહ બની ગુલ્ઝારી, શોભે સોનાં ચાંદીની જારી
દેખી સુખ પામે આજારી, મીરાં જાઉં હું તમપર વારી
આવે દરશન કરવા નરનારો, લાવે માનતા ભારી ભારી
નીત મેળો તમારો જારી. મીરાં જાઉં હું તમપવ વારી

જાદુ જીનો બળી પોકારે, નથી રહેવું મીરાં હુમારે
એવી અજબ કરામત ભારી, મીરાં જાઉં હું તમપર વારી
નીત હીંદુ મુસલમાન આવે, શીશ નમી નમો પોકારે
દાતા સૌને ખબર હુમારી, મીરાં જાઉં હું તમપર વારી
મને લાગી છે મુખની માયા, દો દર્શન રાસ્તી જાયા
મોહંમદ મીયાં કહે પોકારી, મીરાં જાઉં હું તમપર વારી

—⁂—

તરજ

યે કયસે બાલ બીખળેહે યે સુરત કયું બની ગમકી

ગઝલ કલયર.

રવાં હેઅ હીનદમે હુરજા સખાવત મેરે મીરાંકી
અયાં હે જા બજા દેખો હીમાયત મેરે મીરાંકી
હરેઅકદસપે ખ્વાજા કે સવાલી શોર કરતે હેં
વહાંપર ભી નઝર આઈ ઈનાયત મેરે મીરાંકી
સમઝ ઓલાદ કે માયુસ હોવે જો ખુદાકેસે
ઉને ઓલાદ દેતી હેઅ કરામત મેરે મીરાંકી
જમાના ફૈઝ પાતા હેઅ દરેઅકદસપે મીરાંકે
જીલાદેતી હેઅ મુરદોંકો ઈશારત મેરે મીરાંકી
જો દેખી ખ્વાબ મેં ઈસ કલયરીને શાંન મીરાંકી
કહા કરતાહે જબસે યે સુજાઅત મેરે મીરાંકી